

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII

Řada Z: Zajímavosti

Svazek č. 2

František Pechlát

NÁVRHY
směřující ku vnější úpravě
obce hostivické

Dopis členům obecního zastupitelstva z roku 1919

Hostivice, listopad 2012

Přepis zpracovali Alena Kučerová a Jiří Kučera

Úvod doplnil Jiří Kučera

Stránky jsou upraveny pro zmenšování při tisku na formát A5

František Pechlát a obecní zastupitelstvo v roce 1919

Když v roce 1918 skončila 1. světová válka a vznikla Československá republika, prošla významnou proměnou i obecní samospráva. Začátkem roku 1919 prošlo rozsáhlou novelou obecního zřízení a byl vydán zcela nový volební zákon, podle něhož se poprvé v obecních volbách nevolilo podle výše placených daní, ale rovným hlasovacím právem. Volby se uskutečnily 15. června 1919 a (nejen) v Hostivici v nich vyhrála sociální demokracie. Starostou se stal dělník Václav Bouška, zatímco všichni předchozí starostové byli rolníci.

Členem obecního zastupitelstva se stal i učitel místní obecní školy František Pechlát. Do Hostivice přišel v létě 1911 z předchozího učitelského místa v Přítočně. Po dobu nemoci od dubna 1914 do ledna 1915 zastupoval jako nejstarší člen sboru řídicího učitele Jana Suchoradského a po jeho smrti v květnu 1915 se stal zatímním řídicím učitelem. I přes tuto funkci byl 15. června 1915 povolán k činné vojenské službě, které byl zproštěn v dubnu 1917. Poté se znovu ujal vedení školy. Když po prázdninách nastoupil nový ředitel Alois Geltner, František Pechlát nadále působil jako učitel do června 1929 (ve školním roce 1920/1921 dočasně na měšťanské škole) a v prosinci 1927 obdržel pochvalné uznání od okresního školního výboru. Od školního roku 1929/1930 přešel na jiné definitivní učitelské místo v Praze. Aktivně působil v hostivickém Sokole, pro který v roce 1932 modeloval pamětní desku Františka J. Pelze.¹

Dopis citovaný v tomto svazku Pramenů k hostivické historii je jedním u dokladů o Pechlátově působení v obecním zastupitelstvu. Při čtení tohoto návrhu, jak upravit jednotlivé ulice v Hostivici, si musíme uvědomit, že Pechlát se vlastně věnoval víceméně všem tehdy existujícím ulicím. Na severu byla zástavba ohraničena železniční tratí s nádražím a na východě končila Jiráskovou ulicí a jižněji továrnou Staněk a Ponec (nyní Jaga). Za Litovickým potokem se nacházely jen statky na jižní straně Husova náměstí, škola a vila čp. 140 a rovněž západně od zámeckého dvora zástavba nepokračovala. Nejdále, až skoro k pozdějšímu rybníku ve Skále, vybíhala jen ulice Za Mlýnem.

Dopis nejprve projednala obecní rada 2. září 1919: „*Návrh na úpravu ulic p. Pechlátem podaný se předčítá a usneseno předložiti jej obecnímu zastupitelstvu. Obč. Chlupatý k tomu ještě poznamenává, by obnos v rozpočtu se nacházející věnován byl na úpravu cest a ulic, ostatní provedení předati stavební komisi, aby táž při sdělení rozpočtu přišla s hotovým projektem. Co se týče stavby rozbořeného mostu proti Nekolovi, usneseno přeptati se pana Hakla, jak dalece záležitost stavby silnice a mostu pokročila.*“²

¹ O F. Pechlátovi a o hostivické škole též Kučera J.: Slovník hostivických učitelů do roku 1950

² Kniha zápisů ze schůzí hostivického obecního zastupitelstva a rady 1919–1923, str. 16

Obecní zastupitelstvo návrh projednalo 20. září 1919 takto: „Čten návrh p. Pechláta ku vnější úpravě obce. Obč. Řehák navrhuje, aby návrh obč. Pechláta předložen byl komisi stavební, jež potřebné věci vypracuje a předloží ku schválení obecnímu zastupitelstvu. K tomu obč. Pechlát poznamenává, že v návrhu se činí zmínka o pojmenování ulice u nádraží v ulici Masarykovu, kde bylo úmyslem navrhovatele pojmenování toto učiniti v den výročí převratu 28. října, poněvač se tak pro krátkost doby státi nemůže, navrhuje, aby vysazování lipového stromořadí odloženo bylo na den narozenin presidenta Masaryka, jež připadají na měsíc březen. Oba návrhy se přijímají.“³

O realizaci navržených úprav nemáme dostatečné informace. Jisté je, že ulice k nádraží nebyla pojmenována po prezidentu Masarykovi, jeho jméno nesla od roku 1931 karlovarská silnice procházející obcí, nynější ulice Čsl. armády. Chybějící regulace Jenečského potoka v Potoční ulici byla jedním z hlavních důvodů, proč Hostivice počátkem 20. let 20. století nezískala titul městysu. Příkop v Jiráskově ulici byl zakryt v roce 1928, čedičovou dlažbu vozovky v této ulici zajistila vojenská správa v roce 1938, protože tudy vedl příjezd k prachárnám, a jáma mezi ulicemi Jiráskovou a Železničářů byla zasypana a upravena na park až po 2. světové válce. Rovněž až po 2. světové válce byla vydlážděna ulička K Nádraží.

Kopii dopisu získal autor přepisu od dřívějšího hostivického kronikáře Jiřího Pergla. Současné uložení originálu není známo.

³ Kniha zápisů ze schůzí hostivického obecního zastupitelstva a rady 1919–1923, str. 27–28

Fr. Pechlát

**Návrhy
směřující ku vnější úpravě obce hostivické**

členům obecního zastupitelstva

podává

František Pechlát

Návrhy vztahující se ku vnější úpravě obce hostivické

I. Návrh na úpravu pěšiny od Zábranských⁴ k vile Dlabáčově⁵ a na zřízení mostku u staré školy.⁶

Jest všeobecně známo, že cesty obce hostivické jsou ve stavu velmi špatném, čímž dotčeno jest veškeré občanstvo a čímž trpí celkový vzhled obce. Úprava jich vyžadovati bude však značného nákladu a proto nutno započítati s úpravou těch cest, které jsou nejvíce občanstvem užívány a stanoviti jakýsi postup, dle něhož by se započalo a dále v úpravě ulic systematicky pokračovalo.

Z té příčiny předkládám obec. zastupitelstvu tento návrh jako podklad k dalšímu provedení:

Na prvním místě pokládám za nutné upravit pěšinu či chodník od stavení obč. Zábranského přes vršek ulic⁷ podél stavení Šprunkova,⁸ dále ke staré škole a od fary směrem k nové škole⁹ až k vile Dlabáčovic. Tato cesta jest jedna z nejživějších, po níž přejde denně množství občanstva, jakož i dítek jdoucích do školy. V době dešťové jest cesta velmi rozblácena a od staré školy k nové v některé době roční zcela neschůdná. – Povážíme-li, co dětí touto cestou ať do nové či do staré školy se ubírajících přinese bláta do škol. místností, čímž nejen tyto velice trpí a nových vydání spojených s opravami čistěním vyžadují, ale že i zdraví dětí, z doby válečné již tak dost podryté, rovněž naneseným blátem proměněným ve spoustu prachu velice je ohroženo, pak uznáme, že úprava této pěšiny či chodníku je nanejvýš nutná a že je potřebí začíti s ní co nejdříve, aby do podzimu, kdy množství bláta již znemožňuje chůzi, byla hotova.

Přimysleme si, že by příštím rokem na jaře podél chodníku od staré školy ke Káclovům¹⁰ vysázeny byly vhodné stromy, pak máme o jednu z upravených ulic více.

S úpravou chodníku samozřejmě souvisí i zřízení přechodu přes potok u staré školy. Mostek dle mého náhledu dal by se poříditi dosti lacino, kdyby použito bylo starých pražců od dráhy zakoupených. Na železné kolejnice, které již obcí opatřeny byly, položily by se v půli přeříznuté pražce (mostek byl by dost široký) a ostatní úprava, která by nevyžadovala ani kamenných podezdívek na březích, ježto kolejnice jsou dosti dlouhé a daleko od kraje břehů byly by do země zapuštěny, snadno by se dokončila.

Úpravu tohoto mostku a chodníku považoval bych za velmi nutné a proto tento návrh předkládám jako pilný. Připomínám ještě, že by musela naprosto být zamezena jízda vozy uličkou u Šprunků.¹¹

⁴ K Nádraží čp. 118

⁵ Komenského čp. 140

⁶ Husovo náměstí čp. 59

⁷ Ulice K Nádraží

⁸ K Nádraží čp. 125

⁹ Komenského čp. 141

¹⁰ Husovo nám. čp. 113

¹¹ Ulička K Nádraží

II. Návrh na úpravu ulice u nádraží.¹²

Úprava ulice od hostince občana Procházky¹³ až k Panuškovům¹⁴ nevyžadovala by od obce velkého finančního nákladu. Bylo by pouze zapotřebí, aby obec požádala ředitelství buštěhradské dráhy,¹⁵ by podél hradby dalo zřídit chodník, jako například stalo se již podél nádraží v Unhošti, rovněž k žádosti obce. Důvody pro zřízení chodníku má obec naše na snadě. Předně po silnici k nádraží jezdí značný počet povozů vojenských automobilů do skladiště dráhy a pěším hrozí nebezpečí úrazu, ježto povozy jezdí při samé pěšině. Kdyby zřízen byl chodník zvýšený s obrubou – as 1½ m široký – zamezilo by se po něm jezdit. Rovněž místní vojenská správa podporovala by žádost obce, ježto úřednictvo nejvíce té pěšiny užívá.

Na straně protější podél stavení zřízen byl by rygol pro odtok dešťové vody. Doporučovalo by se rovněž, aby občané od Procházky počínaje až k Haklovům¹⁶ směli si zřídit před stavením zahrádky, jak tomu jest od stavení obč. Saifrtů¹⁷ k Panuškovům. Ulice by tím nabyla pěknějšího vzhledu, frequence by tím nijak netrpěla, ježto silnice je dosti široká.

Ježto blíží se významný den 28. října – prvé výročí naší republiky, mohla by obec v žádosti poznamenati, že vzhledem k neocenitelným zásluhám našeho prvního presidenta Tomáše Masaryka, usnesla se na počest jeho pojmenovati ulici u nádraží „Masarykovou“. Aby pak ulice odpovídala svým vzhledem velikému jménu našeho osvoboditele, prosí obec, by zřízen byl chodník podél hradby i rygol podél zahrádek na straně protější.

Vysázením lipové aleje, s čímž spojené výlohy mohla by částečně hraditi obec, částečně anebo zcela ředitelství buštěhradské dráhy, byla by úprava této ulice zcela vyřízena k nemalé ozdobě obce hostivické a ku cti samého řid. dráhy; neboť i jemu záležitosti musí na tom, aby okolí nádraží bylo co nejúpravnější. Bude-li se tato úprava vztahovati i ku počtě našeho presidenta, pak dá se očekávati, že tím spíše vyjde ředitelství obci ve věci té vstříc.

V případě příznivého jednání mohlo by se sázení vykonat na podzim za přítomnosti občanstva u příležitosti významného dne 28. října.

Domnívám se, že tento návrh zaslouží náležitě pozornosti a brzkého projednání.

Dodatek: Při úpravě této ulice u nádraží budiž pamatováno i na zasypání oné hluboké jámy¹⁸ poblíž kasáren a Panušků. Pro odtok vody položily by se roury. Pak bylo by možno prodloužiti ulici i chodník, kteréžto spojení přímé mělo by význam pro vojenskou správu. – Ozdobou ona velká otevřená jáma není.

¹² Ulice Železničářů

¹³ Žižkova čp. 121

¹⁴ Jiráskova čp. 129

¹⁵ Železniční trať z Prahy do Kladna provozovaná společností Buštěhradské dráhy byla zestátněna až k 1. lednu 1923

¹⁶ Havlíčkova čp. 168

¹⁷ Havlíčkova čp. 147

¹⁸ Na rohu ulic Železničářů a Jiráskovy, nyní park

III. Úprava potoka¹⁹ a ulice podél něho.²⁰

Již z ohledů zdravotních vyžaduje potok hostivický,²¹ aby ještě letošního roku byl vyčištěn a vhodně upraven. Výlohy s tím měla by obec velmi nepatrné, zvláště kdyby žádala, aby ten, komu vyčištění bude svěřeno, sám nabídl obnos za bahno a kal, jež jsou zajisté znamenitým hnojivem. Kdo nabídne více, tomu nechť obec vyčištění potoka zadá; případně může tak učiniti i několika uchazečům, ježto potok protékající obcí je dosti dlouhý a výhoda by byla i ta, že vyčištění by v kratší době bylo hotovo.

Kamení, jehož je v potoce množství, budiž použito k úpravě ulice počínaje od stavení obč. Nekoly²² až ku stavení občanky Wágnerové.²³ Vůbec této ulici měla by se věnovat péče co největší, neboť je jedna z nejzanedbanějších, které v Hostivicích máme, a jejímž vzhledem obec trpí. Ale i obyvatelé ulice té zaslouží si, aby jak z důvodů zdravotních, tak i estetických byla pozornost ulici té věnována.

Aby bahnitý její základ, zvláště před stavením občanky Wágnerové byl jaksi pevnější, doporučovalo by se, aby veškeré skládky kamení, rozbitých tašek a cihel byly na tomto místě nařízeny. Důvod pro to je i ten, že rozbouřá-li někdo pec, kamna, opravuje-li střechu nebo barák, veškerý nepotřebný starý materiál vyveze na nejbližší místo na veřejné ulici, čímž tuto jen znešvaří a znečistí. Proto bylo by záhodno, aby vyhláškou oznámeno bylo občanstvu, že pod pokutou nesmí nikdo skládati odpadky a jakýkoli nepotřebný materiál na veřejných cestách, nýbrž jen na místo k tomu obcí určené. Takovým místem v prvé řadě by byla ulice u Wágnerů.

Ovšem bylo by zapotřebí člověka, který by tuto skládku v ulici náležitě urovnával, aby byla stále způsobilá k jízdě i chůzi. – Vůbec měla by obec vydržovati člověka, snad kterému je povinna udělovati obecní podporu, jenž by dbal o čistotu ulic, kamenů z nich odvázel, na vršku hnojem zanešený rygol občas vyčistil a k tomu přihlížel, aby veřejná místa, chodníky i ulice nebyly dětmi rozkopávány, jakož i stromoví poškozováno.

On měl by právo oznámiti obec. úřadu každého, kdo by proti nařízením jednal. Potrestáním zamezila by se mnohá nepřístojnost, na níž v obci každý nařiká.

Že by i tato ulice vysázením vhodného stromoví – například vrb podél potoka – velmi získala, je samozřejmé. Ale i obec po čase mohla by prodejem proutí vrbového i příjem získati.

Připomínám ještě, že při čištění potoka bylo by nutno pamatovati, aby byl náležitě prohlouben a zvláště ve zmíněné ulici definitivně zregulován.

– o – o – o –

¹⁹ Jenečský potok
²⁰ Potoční ulice
²¹ Jenečský potok
²² Potoční čp. 64
²³ Potoční čp. 74

Zůstávám prozatím u těchto tří návrhů a žádám, aby předloženy byly na pořad nejbližší příští schůze obec. zastupitelstva.

Provedení prvního návrhu považuji za naléhavou nutnost, ku které přistoupiti se musí v době nejbližší a jež poměrně velikého nákladu nebude vyžadovati.

Provedení druhého návrhu záležitosti bude více na dobré vůli řiditelství bušř. dráhy, ale též ve snaze, s jakou se věci té obec ujme.

Třetí návrh, vezme-li se zatím v úvahu pouze vyčištění potoka, je proveditelný, ježto nevyžaduje nákladů žádných.

– o – o – o –

Pro další postup prací směřujících k úpravě cest navrhoval bych tento pořádek:

IV. Zřízení chodníku a upravení cesty od statku Šafaříkova na vršku²⁴ směrem ke mlýnu.²⁵

I tato cesta a zvláště chodník je potřebný, ježto je používán velkým počtem občanstva hostivického i jenečského. Chodník stačil by pouze po jedné straně, a to po pravé, máme-li na mysli směr od Šafaříků ke mlýnu. Že by podle chodníku počínaje za statkem Šafaříkovým, kde cesta je již širší, opět mohly býti stromy vysázeny a tím vzhled ulice jaksi pozvednut, uzná každý, kdo se na místě samém poohlédne.

V. Nová ulice²⁶ od Zábranských²⁷ k Vlčkovům.²⁸

Úprava této ulice vyžadovati bude většího nákladu, ježto je vlastně třeba stavěti silnici. Z té příčiny nebude možno pro finanční náklad v brzké době se stavbou započítati, ale přece je nutno v zájmu občanstva tam bydlícího, aby aspoň provizorní pěšiny řádně popelem vysypané a příkopy pro odtok vody po obou stranách byly zřízeny. Rovněž i vysázením drobných agátů s malými korunami (jako např. u nádraží Bruska v Praze) ulice i obec velice by na vzhledu získala.

Bylo by žádoucí, aby k této úpravě již příštím rokem bylo přistoupeno a tudíž aby i v rozpočtu na ni bylo pamatováno. Vypopelování pěšin, vykopání příkopů po obou stranách, aby voda a splašky v ulici se nedržely, jakož i vysázení agátů zvláštního velkého nákladu vyžadovati nebude – a přece již touto úpravou ku prospěchu jak občanstva, tak i obce samé velice se prospěje.

²⁴ K Nádraží čp. 58

²⁵ Za Mlýnem čp. 114

²⁶ Ulice Žižkova

²⁷ K Nádraží čp. 118

²⁸ Jiráskova čp. 90

VI. Chodník od Panušků²⁹ směrem ke kováři Ibluvi.³⁰

Silnice vedoucí od kasáren³¹ k Machovi³² je okresní³³ a tudíž mohla by obec žádati okres o spolupůsobení na této úpravě. Jedná se hlavně z důvodů zdravotních, aby strouha od Panušků až za kovárnu Ibluvu byla překlenuta anebo rourami nahrazena a zasypána. Na místě tom podél stavení zřízen byl by chodník pro pěší, jelikož je na této silnici nevyhnutelně potřebí, ježto je dosti úzká a v době deštivé pro chodce vůbec neschůdná. – Tu a tam vysazením scházejících stromů úprava byla by zcela hotova.

Zde vedl by hlavní náklad okres a na obci tudíž je, aby o řádné upravení nečisté, nezdravé a pod okny příbytků lidských se nalézající smrduté strouhy všemi prostředky pracovala. Nestačí úprava jen malé části, ale obec musí trvati na upravení celé strouhy od Panušků počínaje.

Chodník po druhé straně silnice není možný a dojde k němu tenkrát, až pozemek bude rozparcelován a podél silnice zastaven.

VII. Chodník podél hlavní silnice.³⁴

Chodník ten jest rovněž potřebný, jak pro občanstvo ubírající se do továrny,³⁵ tak i k poštovnímu úřadu.³⁶ Od statku Šafaříkových³⁷ vedl by podél stavení k Šroubkovům a dále k poště.³⁸ Pokračováním byla by řádně vpopelovaná pěšina podél dvora³⁹ ku hřbitovu.⁴⁰ Na silnici za mostem od Šimáčka⁴¹ a Nerada⁴² směrem k továrně bylo ty potřebí na místě samém zjistiti, jaké úpravy by chodníky vyžadovaly.

I podél tohoto chodníku jsou místa vhodná, kde by bez překážky agáty s malými korunami mohly být vsazeny.

²⁹ Jiráskova čp. 129

³⁰ Jiráskova čp. 83

³¹ Jiráskova čp. 165–166

³² Truhlář Bohumil Mach, Jiráskova čp. 53

³³ Jiráskovou ulicí vedla okresní silnice do Kněževsi, která zanikla po 2. světové válce při rozšiřování ruzyňského letiště

³⁴ Ulice Čsl. armády

³⁵ Čsl. armády čp. 324–325, nyní výrobní radiátorů Jaga N. V.

³⁶ Čsl. armády čp. 17

³⁷ Čsl. armády čp. 20

³⁸ Restaurace u Šroubků i poštovní úřad sídlily v bývalé dolejší zájezdní hospodě Čsl. armády čp. 17

³⁹ Chodník na ulici Čsl. armády kolem areálu zámeckého dvora, k Litovické ulici

⁴⁰ Park v nynějším areálu mateřské školy v Litovické ulici

⁴¹ Čsl. armády čp. 134

⁴² Čsl. armády čp. 22

VIII. Pěšina od Andělů⁴³ ke mlýnu a chodník od mlýna směrem k Nekolovi⁴⁴ a ulicí podle potoka.⁴⁵

Ježto občanstvo jenečské užívá hojně této cesty k nádraží, měla by se i tu řádným popelováním pěšina udržovati. Od mlýna Záborcova⁴⁶ ke stavení Nekolovu měl by býti zřízen chodník s obrubou, který by dále vedl podél stavení k Wágnerovům,⁴⁷ odtud až k Trýbovům.⁴⁸ Že by i zde na příhodných místech nebylo stromoví zapomínáno, je samozřejmé.

IX. Úprava cesty⁴⁹ za stájem⁵⁰ vedoucí k potoku (k Nekolovi).⁵¹

Na této cestě, již používá nejen dvůr, ale i občané mající pozemky za drahou anebo jedoucí do mlýna, již po kolik let leží v rozvalinách most, jehož je tolik potřeba. Z jakých příčin není možno přiměti okres k jeho znovuzřízení, není mi známo, avšak ohled na občanstvo i majitele mlýna, jakožto poplatníků vyžaduje, aby obec všemi prostředky zákonnými pracovala u okresu k tomu, by v brzké době byl most znovuzřízen. – Rovněž pěšina podél stájů vedoucí, měla by stále býti v pořádku udržována. V té věci mohla by býti zase požádána správa dvora, aby pěšinu vypopelovala a případně i podél dala stromy vysázeti, čímž by i nepěkný vzhled stájů byl zakryt.

X. Úprava vedlejších ulic.

Na takové vedlejší ulice jest Hostivice velmi bohatá. Některé z nich však vynikají čistotou, a to přičiněním samotných občanů v ní bydlících. Kde toho není, bude nutno vyhláškou upozornit, aby občanstvo ve svém zájmu čistotu udržovalo – jinak musili by jednotlivci býti pokutováni. Na zvláštní úpravu některých těchto uliček nelze pomýšleti. Za to ale ulice spojující nádražní ulici⁵² s ulicí souběžnou⁵³ bude potřeba postupně upravovati a širší stromy vysázeti. Nejdůležitější úpravou jich bude prokopávka — možná, že by chodníky majetníci domků sami si pořídili a též i stromy vysadili. Musily by to být ovšem zase agáty, jež mají menší koruny a mohou se seřezávati.

Jak patrně, při dobré vůli obce a součinnosti občanstva dalo by se mnoho pro úpravu obce vykonati. Odkopaného materiálu dalo by se s prospěchem užiti k zasypání strouhy od kasáren k Iblovi, kdyby byla nahrazena rourami.

⁴³ Za Mlýnem čp. 78

⁴⁴ Potoční čp. 64

⁴⁵ Ulice Potoční

⁴⁶ Za Mlýnem čp. 114

⁴⁷ Potoční čp. 74

⁴⁸ Čsl. armády čp. 25

⁴⁹ Ulice Cihlářská

⁵⁰ Čsl. armády čp. 16, bývalý kravín

⁵¹ Potoční čp. 64

⁵² Ulice Železničářů

⁵³ Ulice Žižkova

XI. Úprava návsi.⁵⁴

Úprava návsi samotné, na níž jsou sady Husovy, vyžadovala by rovněž zvláštní péče. Málokterá obec může se honositi podobnou ozdobou stromovou jako Hostivice. Jest tedy potřeba, aby obec více péče této ozdobě věnovala a aby sady skutečně byly hodny jména velikého Čecha.

Na prvním místě bylo by žádoucí dosud neohražené části sadu ohraditi – ale ne tak, aby do nich vůbec přístup občanstvu byl zamezen, jako stalo se již s částí jednou. Je potřebí jakési ohrady, neboť dnes jsou již v neohražených částech vyježděné cesty od vozů. Jest s podivením, že v místě, kde tolik cest se nalézají, musí někdo ještě mezi stromy projížděti.

Ohražením nabyly by sady svého pravého významu a na jejich zdokonalení mohlo by se teprve potom pomýšleti. Opačná práce byla by marna. Zatím tedy nutno chrániti, aby nevzalo újmy, co nám bylo zachováno. Se zřetele však ani tuto otázku – úpravu sadů Husových – nesmíme pouštěti. Dojde-li jednou k uskutečnění myšlenky uctění padlých postavením mohyly, bude nutno zabývati se i úpravou sadů.

Aby pak vše, co jednou upraveno bude, se i udrželo, je nutno působiti na občanstvo, by samo hledělo chrániti, nač vlastně musí i finančně přispívati. To může se díti v každém spolku, v němž občané jsou organisováni, to stane se i ve škole. Najde-li se však přece někdo, kdo není ještě na takovém stupni vyspělosti, že nechápe, co jest pro dobro občanstva a pro okrasu obce, ten budiž prostě potrestán pokutou peněžitou, jež obrátí se opět na zdokonalení obce.

Doufejme, že ještě jinými prostředky humánními odpomůžeme tomu, nač bývá tak často poukazováno, činí-li se návrh k nějakému zlepšení.

Jsem si vědom, že po přečtení těchto řádek pomyslí mnohý, vše krásné, ale kde vzít na to úhradu?

Již na počátku jsem poznamenal, že úprava obce vyžadovati bude značného nákladu a proto je nutno jen část po části prováděti. Kdyby podařilo se obecnímu zastupitelstvu provést všechny tyto navržené úpravy během tří let, vykonalo by pro obec velmi mnoho. Aby tak státi se mohlo, bude třeba náležitým rozpočtem na to každého roku pamatovati.

Mnohé úpravy nebudou vyžadovati nákladu žádného, pouze stálého působení obce, na činitele příslušné, některé nákladu ze strany obce zcela nepatrného a pouze několik úprav vyžádá si nákladů větších, ale ty právě rozdělí se tak, aby každým rokem jistá část byla provedena.

Z té příčiny načrtl jsem celý postup – jakýsi pracovní program – a jest nyní na obec. zastupitelstvu, aby vzalo v úvahu tyto návrhy a po náležitém rozdělení co dřív, co po tom, odkázalo je k podrobnějšímu propracování stavební komisi, která by v některé příští schůzi přišla s hotovými návrhy a rozpočty.

⁵⁴ Husovo náměstí

Jedenkrátě začítí se musí a pak dle určitého předem připraveného postupu pokračovati. A byť by nynější zastupitelstvo během poměrně krátké doby tří let nemohlo provéstí celou úpravu obce, přece uskuteční z toho to nejdůležitější a nejnaléhavější a další provádění dle stanoveného již plánu případně zastupitelstvu novému.

Jen takovouto systematickou prací bude možno jedenkrátě cíle dojítí.

V Hostivicích, 22. srpna 1919.

Frant. Pechlát

t. č. člen obecního zastupitelstva